

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W WOŁOMINIE

z dnia 29 lutego 2024 r.

w sprawie warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 50 ust. 6 i ust. 6 oraz art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.) Rada Miejska w Wołominie uchwała, co następuje.

§ 1. Określa się:

1. Warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym usługi w formie usług sąsiedzkich i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania, w brzmieniu załącznika nr 1 do uchwały,

2. Zasady zwrotu wydatków za: pomoc rzeczową, zasiłki okresowe i celowe przyznane pod warunkiem zwrotu, w brzmieniu załącznika nr 2 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wołomina.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego, na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wołominie oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołominie.

§ 4. Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc uchwała nr XIII-17/2012 Rady Miejskiej w Wołominie z dnia 24 lutego 2012 r. w sprawie warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie w zakresie zadań własnych gminy (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2012 r., poz. 2823) oraz uchwała Rady Miejskiej w Wołominie nr XXXV-13/2014, podjęta z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie zmiany uchwały dotyczącej warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej (Dz. U. Woj. Maz. z 2014 r., poz. 1382).

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z mocą obowiązującą od 01 kwietnia 2024 r.

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr

Rady Miejskiej w Wołominie

z dnia 29 lutego 2024 r.

Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym usługi w formie usług sąsiedzkich i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w miejscu zamieszkania - realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie w zakresie zadań własnych gminy oraz warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat.

§ 1. 1. Pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zwanych dalej także „usługami”, świadczonych w miejscu zamieszkania przysługuje osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są takiej pomocy pozbawione.

2. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania mogą być przyznawane również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

3. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania mogą być przyznane w formie usług sąsiedzkich.

§ 2. 1. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

3. Usługi opiekuńcze świadczone w formie usług sąsiedzkich obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

4. W szczególności w ramach usług sąsiedzkich świadczona jest pomoc i wsparcie w czynnościach dnia codziennego, m.in.: porządkowanie mieszkania/domu, przyrządzanie posiłków, pranie, przynoszenie opału i palenie w piecu, rozmowy, wspólne spędzanie czasu wolnego a także realizacja działań pomocowych poza domem, m.in.: pomoc przy robieniu zakupów, załatwianiu spraw urzędowych lub wizyt w placówkach zdrowia.

5. Usługi sąsiedzkie może świadczyć osoba, która:

- 1) jest pełnoletnia;
- 2) nie jest członkiem rodziny osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- 3) nie jest oddzielnie zamieszkującym małżonkiem, wstępnym ani zstępnym osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- 4) złożyła przed dopuszczeniem do realizacji usług oświadczenie o zdolności pod względem psychofizycznym do świadczenia takich usług;
- 5) zamieszkuje w najbliższej okolicy osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie
- 6) ukończyła szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy;
- 7) została zaakceptowana przez osobę, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- 8) została zaakceptowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie.

§ 3. 1. Pomoc w formie usług przyznawana jest decyzją administracyjną po przeprowadzeniu postępowania, w ramach którego w szczególności przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy u osób i rodzin ubiegających się o świadczenie w tej formie w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej.

2. Szczegółowy zakres, okres i miejsce świadczenia usług ustala się dla świadczeniobiorcy na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego.

3. Jeżeli z zakresu usług wynika potrzeba dokonania oceny stanu zdrowia, zdolności ruchowej lub motorycznej świadczeniobiorcy przyznanie usługi wymaga przedstawienia przez wnioskodawcę zaświadczenia lekarskiego, określającego stan zdrowia osoby wymagającej pomocy w formie usług opiekuńczych, rodzaj niezbędnych usług i ich zakres.

4. Wniosek o przyznanie pomocy w formie usług może złożyć osoba zainteresowana, a także każda inna osoba za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

5. W decyzji przyznającej pomoc w formie usług określa się zakres usług, wymiar dzienny świadczonych usług, okres przez który usługi mają być świadczone, miejsce ich realizacji, a także wysokość oraz tryb pobierania opłat.

§ 4. 1. Pomoc w formie usług jest świadczona nieodpłatnie dla osób, których dochód nie przekracza 200% obowiązującego kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

2. Koszt jednej godziny usług ustala się:

- 1) W odniesieniu do usług opiekuńczych - w wysokości określonej zarządzeniem Burmistrza Wołomina w sprawie kosztu jednej godziny usług opiekuńczych realizowanych na terenie gminy Wołomin.
- 2) W odniesieniu do specjalistycznych usług opiekuńczych - w wysokości określonej zarządzeniem Burmistrza Wołomina w sprawie kosztu jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych na terenie gminy Wołomin.
- 3) W odniesieniu do usług sąsiedzkich – w wysokości minimalnej stawki godzinowej, ustalonej stosownie do art. 2 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

3. Opłatę za usługi ustala się miesięcznie i stanowi ona iloczyn liczby godzin usług świadczonych w danym miesiącu oraz kosztu usługi za 1 godzinę, o którym mowa w ust. 2, z zastosowaniem wskaźnika odpłatności określonego w ust. 4.

4. Świadczeniobiorca ponosi odpłatność za przyznane usługi zgodnie z poniższą tabelą:

Miesięczny dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód rodziny w stosunku do kryterium dochodowego osoby lub rodziny określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, w procentach		Wysokość odpłatności w relacji do kosztu usług, w procentach
powyżej	do	
	200% włącznie	nieodpłatnie
200%	250% włącznie	5%
250%	300% włącznie	15%
300%	350 % włącznie	30%
350%	400% włącznie	50%
400%	500 % włącznie	75%
500 %		100%

5. Opłaty z tytułu zrealizowanych usług uiszczą się za okresy miesięczne w terminie do 15 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni na rachunek bankowy Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołominie wskazany w decyzji administracyjnej, o której mowa w § 3 ust. 1.

6. W przypadku usług sąsiedzkich Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie zawiera z osobą świadcząca usługi sąsiedzkie umowę zlecenia, określającą w szczególności wymiar i zakres świadczonych usług sąsiedzkich oraz wysokość wynagrodzenia.

7. Osoba świadcząca usługi sąsiedzkie otrzymuje miesięczne wynagrodzenie za sumę zrealizowanych godzin usług sąsiedzkich w wysokości, stawki o której mowa w ust. 2 pkt 3, wypłacane do dnia 15 miesiąca następującego po miesiącu, w którym usługi były świadczone, przekazywane na rachunek bankowy wskazany przez tą osobę.

8. Podstawę wypłaty wynagrodzenia, o którym mowa jest w ust. 7 stanowi karta rozliczenia usług sąsiedzkich, określająca w szczególności ilość zrealizowanych godzin usług sąsiedzkich, opatrzona własnoręcznym podpisem osoby, na rzecz której usługi te są świadczone.

9. Wzór karty rozliczeniowej, o której mowa jest w ust. 8 zostanie określony w drodze zarządzenia Burmistrza Wołomina.

10. Nadzór nad prawidłowym wykonaniem usług sprawuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie.

§ 5. 1. Na wniosek świadczeniobiorcy lub pracownika socjalnego osoba korzystająca z usług może zostać częściowo lub całkowicie zwolniona z ponoszenia odpłatności na czas określony.

2. Zwolnienie może nastąpić w szczególnie uzasadnionych sytuacjach, gdy ponoszenie opłat za świadczone usługi stanowiłoby dla osoby lub rodziny nadmierne obciążenie lub niweczyłoby skutki udzielonej pomocy, w szczególności ze względu na:

- 1) niepełnosprawność lub długotrwałą chorobę, powodujące znaczny wzrost kosztów utrzymania, w tym konieczność ponoszenia wydatków związanych z leczeniem, udokumentowanym stosownym zaświadczeniem lekarskim
- 2) korzystanie ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej;
- 3) pozostawanie małoletnich dzieci na utrzymaniu świadczeniobiorcy;
- 4) w przypadku, gdy więcej niż jedna osoba we wspólnym gospodarstwie domowym wymaga pomocy w formie usług
- 5) inne uzasadnionych sytuacji życiowych i losowych.

§ 6. 1. Wpływy pochodzące z odpłatności za usługi stanowią dochód budżetu gminy.

2. W przypadku niewywiązywania się osoby lub rodziny z uiszczenia naliczonej odpłatności za wykonywanie usługi, zwrot należności z tytułu opłat jest dochodzony na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.

3. Nie dochodzi się zwrotu odpłatności za usługi w przypadku śmierci osoby samotnej, nieposiadającej małżonka, zstępnych i wstępnych.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Wołominie
z dnia 29 lutego 2024 r.

Zasady zwrotu wydatków za pomoc rzeczową, zasiłki okresowe i celowe §1

1. Ustala się zasady zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej udzielone w formie pomocy rzeczowej, zasiłków okresowych, zasiłków celowych oraz zasiłków na ekonomiczne usamodzielnienie się (z wyłączeniem zwrotu wydatków na pomoc rzeczową w formie gorącego posiłku i produktów żywnościowych), które przyznawane są pod warunkiem zwrotu w całości lub w części, gdy dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie lub dochód rodziny przekracza kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

2. Wysokość podlegającej zwrotowi kwoty świadczeń z pomocy społecznej wskazanych w ust. 1, jest uzależniona od procentowo określonej wysokości posiadanego dochodu osoby, dochodu na osobę w rodzinie lub dochodu rodziny zgodnie z poniższą tabelą.

L.p	Dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie lub dochodu rodziny w stosunku do kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej	Wysokość zwrotu wydatków określona w %:
1.	do 100%	nieodpłatnie (bez obowiązku zwrotu)
2.	powyżej 100% do 130% włącznie	25%
3.	powyżej 130% do 150% włącznie	50%
4.	powyżej 150 % do 200% włącznie	75%
5.	powyżej 200 %	100%

3. W przypadkach szczególnie uzasadnionych, zwłaszcza jeżeli żądanie zwrotu wydatków na udzielone świadczenia określone w § 1 ust. 1 w części lub całości stanowiłyby dla świadczeniobiorcy nadmierne obciążenie lub niweczyłyby skutki udzielonej pomocy, na wniosek pracownika socjalnego lub osoby zainteresowanej, można odstąpić od żądania takiego zwrotu, w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć płatność na raty.

4. Wysokość kwoty podlegającej jednorazowemu zwrotowi wraz z terminem jej zwrotu lub wysokość rat i terminy ich płatności lub też odstąpienie od żądania zwrotu wydatków a udzielone świadczenie ustala się każdorazowo w indywidualnej decyzji administracyjnej o przyznaniu świadczenia, po uwzględnieniu sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, ustalonej w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

§ 2. 1. Odstępuje się od żądania zwrotu wydatków poniesionych na cele dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej, dochód osoby w rodzinie lub dochód rodziny nie przekracza 200% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

2. Ustala się zasady zwrotu wydatków ze świadczenia z pomocy społecznej w zakresie dożywiania w formie gorącego posiłku, zgodnie z poniższą tabelą;

L.p	Dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie lub dochodu rodziny w stosunku do kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej	Wysokość zwrotu wydatków określona w %:
1.	do 200 % włącznie	nieodpłatnie

		(bez obowiązku zwrotu)
2.	powyżej 200% do 250% włącznie	50%
3.	powyżej 250% do 300 % włącznie	75%
4.	Powyżej 300 %	100%

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli żądanie zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w zakresie dożywiania stanowiłoby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie lub też niweczyłoby skutki udzielanej pomocy, na wniosek pracownika socjalnego lub osoby zainteresowanej, można przyznać posiłek bezpłatnie, odstąpić od żądania takiego zwrotu, w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć płatność na raty.

4. Obowiązek zwrotu wydatków ze świadczenia z pomocy społecznej w zakresie dożywiania wraz z określoną wysokością zwrotu, terminem jej zwrotu lub wysokość rat i terminy ich płatności, ustala się każdorazowo w indywidualnej decyzji administracyjnej o przyznaniu świadczenia, po uwzględnieniu sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy ustalonej w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej.

Na podstawie art. 1 pkt 11 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1693) do ustawy o pomocy społecznej wprowadzono instytucję „usług sąsiedzkich”. Na mocy art. 1 pkt 4 lit. b ustawy zmieniającej do art. 17 ustawy o pomocy społecznej dodano ust. 2a, który stanowi, że do zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej zalicza się także organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich. Ponadto zgodnie z art. 50 ust. 6a ustawy o pomocy społecznej w brzmieniu nadanym ww. decyzją zmieniającą, *w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług*. Dlatego też zachodzi konieczność przyjęcia uchwały, która określać będzie te kwestie.

Ponadto należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 późn. zm.) *do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich*. Stosownie do art. 50 ust. 6 tej ustawy *rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania*. Nadto należy wskazać, że zgodnie z art. 96 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, rada gminy określa, w drodze uchwały, zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, o których mowa w ust. 2, będących w zakresie zadań własnych.

Rada Miejska w Wołominie w dniu 24 lutego 2012 r. podjęła uchwałę nr XIII-17/2012 w sprawie warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie w zakresie zadań własnych gminy (Dz. U. Woj. Maz. z 2012 r., poz. 2823) . Uchwała ta została zmieniona uchwałą Rady Miejskiej w Wołominie nr XXXV-13/2014, podjętą z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie zmiany uchwały dotyczącej warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej (Dz. U. Woj. Maz. z 2014 r., poz. 1382). Obecnie zachodzi potrzeba dokonania zmiany ww. uchwały z uwagi na zaistniałe zmiany społeczno – gospodarcze, jakie wystąpiły na przestrzeni 12 lat, jakie upłynęły od chwili jej uchwalenia, jak również z uwagi na wprowadzone zmiany w ustawie o pomocy społecznej. W szczególności należy wskazać, że w art. 1 ust. 10 ww. ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw, dokonano daleko idących zmian w zakresie wysokości zasiłku stałego, który obecnie ustala się w wysokości

130% kryterium dochodowego, odpowiednio, osoby samotnie gospodarującej, bądź na osobę w rodzinie.

Realizatorem zadania będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie. Realizacja zadania spowoduje zmiany w zakresie skutków finansowych gminy Wołomin, bowiem ureguluje zakres przyznawania i realizacji nowej formy świadczenia niepieniężnego z pomocy społecznej – usługi sąsiedzkie. Jakkolwiek uchwała określać będzie realizację nowego zadania, tak możliwość zaoferowania usług sąsiedzkich będzie niewątpliwie stanowić uzupełnienie dotychczas przyznawanej pomocy w postaci usług opiekuńczych.

Podjęcie uchwały w proponowanym kształcie jest z pewnością uzasadnione z punktu widzenia interesu społecznego, bowiem przewidziane w niej rozwiązania określają przejrzyste kryteria, od spełniania których zależy przyznanie pomocy, a także wskazują w sposób zrozumiały jakie potrzeby mogą zostać zaspokojone w tej formie, zasady ponoszenia odpłatności oraz ewentualnego z niej zwolnienia.

Wobec powyższego podjęcie stosownej uchwały jest uzasadnione.